

TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2023

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2026

Sairaalan perustehtävä

Niuvanniemen sairaala on erityistason hoitoa, asiantuntijapalveluita ja mielentilatutkimuksia tuottava oikeuspsykiatrisen sairaala. Hoitopalveluita sairaala tuottaa tiiviissä yhteistyössä muiden psykiatristen yksiköiden ja mielenterveystyön toimijoiden kanssa osana terveydenhuollon järjestelmää.

Sairaala toimii Itä-Suomen yliopiston oikeuspsykiatrian klinikkana. Oikeuspsykiatrisen hoidon kehittäminen, tutkimus ja asiantuntijuuden ylläpito sekä oikeuspsykiatrian alan perusjako- ja täydennyskoulutus kuuluvat sairaalan tehtäviin.

Sairaalan tehtävistä säädetään laissa ja asetuksessa valtion mielisairaaloista sekä mielenterveyslaissa ja -asetuksessa. Sairaalan toimintaa valvovat Itä-Suomen aluehallintovirasto, Eduskunnan oikeusasiamies, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) sekä Sosiaali- ja terveysministeriö. Sairaala toimii Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) tulosohjauksessa nettobudjetoituna valtion laitoksena.

Sairaanhoidollisia palveluja tuotetaan sairaanhoitopiireille ja kunnille ja mielentilatutkimuksia tehdään valtion lukuun THL:n pyynnöstä tuomioistuimen määräämille henkilöille.

Toimintaympäristön muutokset

Sairaalassa olevat mielentilatutkimuspotilaat ovat pääasiassa vakavista henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista syytteessä olevia tutkintavankeja. Sairaalassa hoidettavana olevat potilaat ovat mielenterveyslain mukaisesti tahdosta riippumattoman hoidon tarpeessa olevia aikuispotilaita ja alaikäisten hoitoyksikössä alle 18-vuotiaita potilaita. Valtaosa potilaista on mielisairaudesta johtuvan syyntakeettomuuden vuoksi rikoksesta tuomitsematta jätettyjä henkilöitä. Yli kolmasosa, alaikäisten hoitoyksikössä valtaosa potilaista on vaarallisuuden ja/tai vaikeahoitoisuuden takia sairaanhoitopiiriin hakemuksesta sairaalaan otettuja potilaita. Potilaiden erityisongelmina korostuvat kyvyttömyys hallita väkivaltaista käyttäytymistä sekä päihdeongelmat. Sairaalassa on tehty viime vuosina puolet koko maan mielentilatutkimuksista, viime vuonna 56 tutkimusta. Sairaalan vuotuinen hoitopotilaiden vaihtuvuus on ollut yleensä 40–60, mutta vuonna 2021 vaihtuvuus oli poikkeuksellisen vähäistä. Vuoden 2021 lopussa hoidossa olleiden kriminaalipotilaiden keskimääräinen hoitoaika oli 7 v 3 kk (pisin hoitoaika 35 v 6 kk). Vaikeahoitoisena sairaalaan otettujen potilaiden vastaava luku oli 5 v 6 kk (pisin hoitoaika 30 v 1 kk). 31.12.2021 mennessä poistettujen kriminaalipotilaiden keskimääräinen hoitoaika oli 10 v 9 kk ja vaikeahoitoisten 5 v 3 kk.

Aiempien vuosien kehityksen perusteella arvioidaan oikeuspsykiatristen potilaiden kokonaismäärän lähivuosina pysyvän ennallaan tai hieman kasvavan, joskin palvelujen kysynnässä esiintyy vaihtelua. Painetta ottaa hoitoon muiden sairaaloiden erityisen vaikeahoitoisia potilaita on vuosi vuodelta kasvanut eikä kaikkia potilaita kyetä ottamaan hoitoon potilaspaikkakapasiteetista johtuen. Sairaalan palveluja ostetaan pääasiassa skitsofreniaa sairastaville potilaille, joilla on tavanomaisesti myös päihdeongelma. Potilaat ovat akuutisti oireilevia mielisairauden suhteen. Vaarallisuuden arviointi on keskeinen haaste osaamisalueissa. Potilaat ovat lähes poikkeuksetta tahdosta riippumattomassa hoidossa ja lähtevät jatkohoitoon muihin sairaaloihin samassa juridisessa statuksessa olematta vielä avohoitokuntoisia. Osastorakennus 5-6 peruskorjauksen jälkeen toimintoja on järjestetty uudelleen ottaen huomioon naispotilaiden ja kolmoisdiagnoosinpotilaiden osuuden lisääntyminen. Aiemmin kevyesti resursoidulle avo-osastolle on kohdennettu enemmän henkilöstöä ja osasto 9 on muutettu pysyvästi tutkimus- ja hoito-osastoksi. Lääkäriin ja hoitajan työpanosta suunnataan avohoidon konsultaatiotoimintaan.

Sairaala huolehtii toimintansa tuottavuudesta ja taloudellisuudesta. Toiminnan luonteen tulisivat toteutuessaan vaikuttamaan mielenterveyslain muutoshankkeet, erityisesti ne, joilla säädettäisiin oikeuspsykiatrisen potilaan veloitteisesta avohoidosta tai laajennettaisiin tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämisen kriteereitä aikuisikäisillä. Sairaalan toiminta selkiintyy, mikäli säädetään erillinen laki/lain luku oikeuspsykiatrisesta tutkimuksesta ja hoidosta.

Strategiset linjaukset

Sairaalan tulosohjaus toteutetaan THL:n Valtion palvelut -osastossa. Tulosohjausta pyritään kehittämään muun valtion hallinnon tavoin strategisempaan suuntaan. Sairaalassa hoidetaan ensisijaisesti oikeuspsykiatrisia aikuispotilaita sekä vaikeahoitoisia alaikäisiä ja tehdään merkittävä osa maan mielentilatutkimuksista. Sairaala varautuu lähivuosien strategisessa suunnittelussaan mahdolliseen velvoitteisen avohoidon järjestämiseen sekä palvelujen kysynnän lisääntymiseen. Strategisena toimitilatavoitteena on lisätä yhden hengen potilashuoneiden määrää nykyisestä, mikä merkitsee osastorakennusten lisärakentamista tulevaisuudessa. Sairaala toimii opetussairaalana vastaten alan erikoislääkärikoulutuksesta. Sairaalan virkamiesten asiantuntemus on käytettävissä lakimuutosten valmistelutyössä. Sairaala on kansainvälisesti arvostettu sekä tutkimustoiminnan että vahvasti tutkimukseen ja näyttöön perustuvien hoitokäytäntöjen ansiosta. Sairaalan tarjoamien palvelujen hinta-laatusuhde on kilpailukykyinen ja henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan. Sairaanhoidopalvelujen laatua kehitetään erityisesti siltä osin, mikä edistää pakkotoimien käytön vähentämistä.

Sairaalan strategia arvioidaan paitsi vuosittain, erityisesti kysyntää säätelevien normien ja valmiuksien muuttuessa toimintaympäristössä. Toimintaa arvioidaan lisäksi entistä tehokkaammin tulosohjausmenettelyssä, joka sisältää neuvottelut THL:n tulosohjaajan kanssa sekä sopimusta solmittaessa, että väliraporttivaiheessa. Sairaala tekee benchmarking-vertailua Vanhan Vaasan sairaalan kanssa.

Sairaala toimii edelleen valtion terveydenhuollon toimintayksikkönä, joka tuottaa erityistason oikeuspsykiatrisia tutkimus- ja hoitopalveluja. Näiden palvelujen keskittäminen on sekä valtion että hyvinvointialueiden etu, koska harvinaisten terveysongelmien keskittäminen on kannattavaa osaamisen vaatiessa suurehkon määrän tapauksia. Näin turvataan myös palvelujen korkea laatu, josta hyötyvät viime kädessä hyvään sairaanhoitoon oikeutetut potilaat. Oikeuspsykiatrian alan sairaanhoidopalvelut edellyttävät merkittävää julkisen vallan käyttöä, jonka edellytyksenä on valtion virkasuhteessa oleva henkilöstö.

Keskeiset tulostavoitteet vuodelle 2023

Niuvanniemen sairaalalle on alustavasti asetettu seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2023. Tulostavoitteet täsmennetään Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen ja sairaalan välisessä vuoden 2023 tulossopimuksessa.

Vaikuttavuus

Oikeuspsykiatrinen hoito, joka sisältää sairauteen liittyvän vaarallisuuden arvioimista, vaikuttaa uusintarikoksia ehkäisevästi. Oikeuspsykiatrisella asiantuntemuksella ja tutkimustulosten perusteella pyritään selvittämään, olisiko hoidon vaikuttavuus nykyistä parempi, jos säädöksiä kehitetään. Oikeuspsykiatrisiksi päätyneiden potilaiden rikokset ovat vakavia, tavallisesti toisen henkeen tai terveyteen kohdistuvia tekoja.

Oikeuspsykiatrisen hoidon avulla estetään vuosittain useiden kymmenien henkilöiden heitteille jääminen ja/tai epätarkoituksenmukainen ajalehtiminen terveydenhuoltojärjestelmän, vankeinhoidon ja sosiaalitoimen välimaastossa. Rikoksia tehneiden syyntakeettomien henkilöiden uusintarikokset tapahtuvat usein pian sairaalahoidon loppumisen jälkeen, osittain siksi, ettei lainsäädäntö anna mahdollisuutta huolenpitoon avohoidossa.

Koska valtaosa potilaista sairastaa skitsofreniaa, seurataan suomalaisen käypähoito-suosituksen keskeisten muuttujien toteutumista hoidon aikana. Psykylläkkeiden kansainvälisesti käytössä olevien hoitosuositusten toteutumista seurataan myös (antipsykootit, bentsodiatsepiinit). Suosituksen mukaisen hoidon toteutuminen kuvaa vaikuttavuutta, koska ao. menetelmien suositeltavuus perustuu vaikuttavuuteen. Hoidon vaikuttavuutta voidaan kuvata myös potilaiden kliinisen tilan mittareilla, joita tullaan kehittämään potilas-kohtaisen mittaamisen suuntaan.

Tuottavuus

Sairaalan tavoitteena on tuottaa hoito- ja tutkimuspalveluja noin 280 potilaalle vuodessa. Hoito- ja mtt-päiviä kertynee vuositasolla noin 102 200.

Sairaalan henkilötövuodet:

	Sairaala yhteensä (htv)	Maksullinen toiminta (htv)
2006	617	615
2012	587	584
2020	547	540
2021	543	534
2022 (Tuso)	557	550
2023 (TAE)	557	550

Sairaalan maksullisen toiminnan henkilöstömäärä on pitkällä aikavälillä vähentynyt potilasmäärän pysyessä varsin tasaisena, joten sairaalan tuottavuus on näin mitattuna parantunut. Maksuttoman toiminnan voimavarat vaihtelevat vuosittain tutkimushankkeiden ulkopuolisen rahoituksen mukaisesti.

Toiminnan tuottavuudesta huolehditaan tutkimalla ja kehittämällä erityistason psykiatrisen sairaanhoidon vaatimuksiin sopivaa hoitotyötä, tehostamalla työhöjärjestelmää ja mentorointia (kokemustiedon siirtäminen) sekä työhyvinvointiohjelmia tavoitteena vähentää sairauspäiviä ja parantaa työterveysindeksiä. Toimintojen osaksi nivottu laadunhallintajärjestelmä tukee tuottavuutta.

Niuvanniemen sairaalan tuottavuuden (hoitopv:t / htv:t, maks. toim.) arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

	2020	2021	2022 TUSO	2023 TAE
Aikuisosastot	195,42	194,35	192,27	192,27
Alaikäisten hoito-osasto	106,01	107,31	109,29	109,29
Sairaala yhteensä	188,19	187,37	185,82	185,82

Taloudellisuus

Niuvanniemen sairaalan taloudellisuuden (maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset / laskutetut hoito- ja mielentilatutkimuspäivät) arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

	2020	2021	2022 TUSO	2023 TAE
Aikuisosastot	364,49	376,10	390,80	407,92
Alaikäisten hoito-osasto	874,77	881,68	896,62	908,76
Sairaala yhteensä	387,78	399,32	413,92	420,31

Henkilöstön uudistuminen ja työkyky

Henkilöstön uudistumista ja työkykyä tuetaan osallistavalla ja kannustavalla johtamisella, täydennyskoulutuksella sekä pyrkimällä työsuojelun toimintaohjelman ja työhyvinvointisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. Henkilökohtaisia toimenkuvia kehitetään yhteistyössä työterveyshuollon ja henkilöstön kanssa. Henkilöstön koulutustasoa nostetaan lakkauttamalla vapautuvat mielisairaanhoitajan ja lähihoitajan virat ja tilalle perustetaan harkinnan mukaan korkeamman koulutustason terveydenhuollon ammattihenkilöiden virkoja.

Seuraavassa esitetään henkilöstöä koskevat toimintamittariston tavoitteet:

Rakennemittarit		2020	2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
	Hoitajaa/sairaansija (vakinaiset virat) (oh+aoh+sh+msh,lh+tt) koko sairaala/aikuisosastot	1,26/ 1,18 aik.os.	1,26/ 1,18 aik.os.	1,24/ 1,16 aik.os.	1,24/ 1,16 aik.os.
2	Hoitajaa/sairaansija (htv) (oh,aoh,sh,msh,lh,tt) koko sairaala/aikuisosastot	1,26/1,18 aik.os.	1,25/1,16 aik.os.	1,25/1,16 aik.os.	1,25/1,16 aik.os.
3	Sairaanhoitajat/mielisairaanhoitajat/lähihoitajat (vakinaiset virat), koko sairaala	59 % sh 41 % msh/lh.	61 % sh 39 % msh/lh.	64 % sh 36 % msh/lh.	66 % sh 34 % msh/lh.
Henkilöstömittarit		2020	2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
1	Määräaikaiset virkasuhteet, %-osuus/htv, tiedot Tahti-raportointijärjestelmästä (31.12.)	10,75	12,55	8,50	8,50
2	Henkilöstön lisä- ja ylityöt (ylityöpäivät/htv)	5,67	5,34	4,00	4,00
3	Sairauslomapäivät/htv	14,70	13,93	12,50	11,00
4	Henkilötyövuodet	547	543	557	557
5	Henkilöstön täydennyskoulutus €/htv (ei sisällä työajan käytön kustannuksia)	303	428	600	600
6	Työtyytyväisyysindeksi	-	3,66	-	3,70
7	Koulutustasoindeksi	4,9	4,9	5,0	5,1

Kehittämishankkeet

Alaikäisten hoito-osasto NEVA:n laajennus- ja perusparannushankkeen hankesuunnitelmassa esitetään laajennusta ja muutoksia nykyisiin tiloihin siten, että potilashuoneita tulee lopulliseen kokonaisuuteen 10 lisää eli yhteensä 23 potilashuonetta. Kaikkiin potilashuoneisiin tehdään potilashuonekohtaiset wc- ja pesutilat. Vanhoihin tiloihin tehdään osittain tilamuutoksia. Vanhan puolen muutosten yhteydessä kaikki tilat kunnostetaan ja tiloihin tehdään perusparannus. Ilmanvaihtoa ja teknisiä järjestelmiä parannetaan. Laajennus toteutetaan ensin, minkä jälkeen se toimii alaikäisten osaston väistötiloina vanhan osan perusparannus- ja muutostöiden aikana.

Hankesuunnitelman mukaan hankkeen kokonaisaikataulu on noin 43 kuukautta. Jos vuokrasopimus ja investointipäätös tehdään alkuvuodesta 2022, laajennuksen rakentaminen voisi alkaa keväällä 2023. Muutto uuteen laajennusosaan olisi alkusyksystä 2024 ja toiminta kokonaisuudessaan uusituissa tiloissa voisi alkaa syksyllä 2025.

Hanke on laajennuksen osalta kokonaisuudessaan vuokravaikutteinen ja hankkeen kustannusarvio on 6 088 075 euroa. Perusparannuksen osalta kustannusarvio on 3 169 515 euroa ja vuokravaikutteisen osuuden arvioitu suuruus on 2 218 660 euroa (70 % hankkeen kokonaiskustannuksista). Vuokrasopimusluonnoksen mukaan hankkeen vuokravaikutus (lisäys nykyiseen vuokraan) sairaalalle on 50 238 euroa / kk eli 602 856 euroa vuodessa. Alustavien suunnitelmien mukaan henkilöstö- ja muiden kulujen suhteellinen lisäys on pienempi kuin potilasmäärän kasvu, mistä johtuen sairaala ei odota hankkeen aiheuttavan suurta painetta hoitopäivän hinnan nostamiseen, mikäli palvelulle riittää kysyntää ja osaston käyttöaste on korkea.

Suoritesuunnitelma ja talous

Maksullisen toiminnan kustannukset katetaan toiminnan tuotoilla.

Niuvanniemen sairaalan arvioidaan tuottavan asiakkailleen seuraavat suoritteet:

	2020 TP	2021 TP	2022 TUSO	2023 TAE
Aikuispotilaiden hoitovuorokausi	93 643	92 123	94 426	94 426
Aikuispotilaiden mielentilatutkimusvuorokausi	3 334	3 323	3 102	3 102
Mielentilatutkimus, lkm	47	52	45	45
Alaikäisten hoito-osaston hoitovuorokausi	4 360	4 318	4 562	4 562
Alaikäisten hoito-osaston mielentilatutkimusvuorokausi	264	277	110	110
Alaikäisten hoito-osaston mielentilatutkimus, lkm	4	4	2	1
Maksulliset hoito- ja tutkimusvuorokaudet yhteensä	101 601	100 041	102 200	102 200
Käyttöaste	96,39	95,17	94,28	94,28

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (liiketaloudelliset suoritteet, 1 000 €):

	2020 TP	2021 TP	2022 TUSO	2023 TAE
Maksullisen toiminnan tuotot				
- suoritteiden myyntituotot	38 591	39 089	41 471	42 140
- muut tuotot	843	905	874	869
Tuotot yhteensä	39 434	39 994	42 345	43 009
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	39 399	39 949	42 303	42 955
Kustannusvastaavuus (tuotot – kustannukset)	35	45	42	54
Kustannusvastaavuus, %	100,1	100,1	100,1	100,1
Henkilötyövuodet	539,88	533,92	550,00	550,00

04. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään Niuvanniemen sairaalan osalta nettomäärärahaa 480 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tieteellisestä tutkimustyöstä ja yliopisto-opetuksesta aiheutuneiden menojen sekä muiden toimintamenojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten tutkimus- ja hoito-osaston palvelujen kysynnän vaihtelusta aiheutuneiden menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen sekä sairaalan yleishallinnosta ja ohjauksesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle aiheutuviin kustannuksiin.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätylle henkilölle, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa eikä kustannusten maksuvelvollisuutta voida määrätä kansainvälisten sopimusten perusteella. Hoidon kustannuksia ei myöskään voida korvata terveydenhuoltolain 50 §:n (kiireellinen hoito) perusteella.

Selvitysosa: Niuvanniemen sairaalan menot katetaan pääasiassa hyvinvointialueiden maksamalla hoitomaksuilla. Hoitomaksut hinnoitellaan valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla sosiaali- ja terveysministeriön määräämien liiketaloudellisten perusteiden mukaisesti. Sairaalan maksullisen toiminnan kannattavuustavoitteena on, että tuotoilla katetaan kustannukset ilman voiton tavoittelua.

Toiminnan menot ja tulot	euroa
Bruttomenot	43 489 375
Bruttotulot	43 009 375
Nettomenot	480 000

2023 määrärahat	480 000
2022 määrärahat	480 000
2021 määrärahat	480 000

Sairaalan toimintamenomomentilta 33.01.04. esitetään yliopisto-opetukseen rahoitusta 45 000 euroa ja tutkimustoiminnan rahoitusta 285 000 euroa, sekä ilman kotikuntaa olevan, tahdosta riippumattoman henkilön hoitoon 150 000 euroa; yhteensä 480 000 euroa.

Yliopisto-opetus ja terveystieteellinen tutkimustoiminta

Yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä hyvinvointialue, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja voivat hakea terveyden tutkimuksen rahoitusta. Niuvanniemen sairaalan terveystieteellinen tutkimustoiminta pyritään pitämään volyymiltään nykyisellä tasollaan, ja vuodelle 2023 haetaan yhteistyöalueen tutkimustoimikunnalta rahoitusta noin 120 000 euroa. Suomen Akatemian Effiski-tutkimuksille myöntämä rahoitus vuodelle 2023 on 124 262 euroa. (liite 4).

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023–2026

Lähivuosina sairaalan tavoitteena on säilyttää nykyinen palvelutuotanto (+ mahdollinen alaikäisten potilaiden lisäys) hinta-laatusuhteeltaan kilpailukykyisenä. Toiminnan laadulliseen kehittämiseen sekä hyvän tuottavuuden ja taloudellisuuden ylläpitämiseen tähtäviä toimia jatketaan. Tämä edellyttää henkilöstömäärän ja –rakenteen mukautumista toiminnan tarpeisiin sekä henkilöstön hyvän osaamistason varmistamista. Palveluiden ostomenojen kasvua hillitään hankintojen kilpailutuksilla ja kumppanuusyhteistyötä kehittämällä. Matkustamiskuluja sekä matkamääriä vähennetään muun muassa videoneuvottelu- ja verkkokokousteknologiaa hyödyntämällä. Sairaalan ympäristöpolitiikan mukaisia toimia tehostetaan. Työhyvinvointiin kiinnitetään edelleen huomiota henkilöstöjohtamisessa ja työolojen kehittämässä, millä tavoitellaan väheneviä sairauspoissaoloja.

Henkilöstöstrategisena tavoitteena on varmistaa osaavan työvoiman saaminen kiristyvässä kilpailussa. Tähän pyritään muun muassa hyvällä henkilöstöjohtamisella, työhyvinvointiin panostamisella sekä kilpailukykyisellä palkkauksella.

Sairaalan toimitiloja kehitetään suunnitelmallisesti tiiviissä yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Erityisesti sisäilmaongelmia pyritään torjumaan tehokkaasti jo ennalta ehkäisevällä toiminnalla. Kiinteistöjen perusparannukset ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävä haaste pitkällä aikavälillä. Strategisena toimitilatavoitteena on lisätä yhden hengen potilashuoneiden määrää nykyisestä, mikä merkitsee osastorakennusten lisärakentamista tulevaisuudessa. Alaikäisten hoito-osaston palvelukysyntä on ollut jo pitkään hyvin korkealla tasolla, minkä vuoksi sairaansijojen lisääminen on tullut tarpeelliseksi. Senaatti-kiinteistöt on käynnistänyt yhteistyössä sairaalan kanssa hankesuunnittelun alaikäisten osaston laajentamiseksi kymmenellä potilaspaikalla. Samassa yhteydessä on tarkoitus toteuttaa nykyisen toimitilan perusparannushanke. Ravintokeskus, hallintorakennus ja toimistorakennus ovat tulevana vuosina perusparannuksen vaativia kiinteistöjä. Sairaalan keskusvarasto on purku-uhan alla oleva rakennus. Peruskorjaukset ja mahdolliset toimitilojen laajennukset ja lisärakennukset aiheuttavat toteutuessaan lähivuosina sairaalan toimitilakustannusten merkittävän nousun.

Sairaalan toiminnan ja talouden suunnittelussa huomioon otettavat vuosille 2023–2026 kohdistuvat merkittävimmät muutokset liittyvät edellä mainittuihin toimitilahankkeisiin. Mikäli alaikäisten osaston laajennushanke etenee suunnitellusti, seuraa siitä potilasmäärän lisääntyminen noin kymmenellä potilaalla, henkilöstömäärän lisäystä sekä vuokramenojen kasvua. Ravintokeskuksen perusparannushanke pyritään toteuttamaan pääosin omistajalähtöisesti, mutta tarpeelliset tilamuutokset ja valmistuskeittiön modernisointi aiheuttavat vuokramenojen kasvua.

Liitteet:

Liite 1. Suoritesuunnitelma vuodelle 2022

Liite 2a. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat v. 2020–2022, sairaala yhteensä

Liite 2b. Aikuisosastojen, tukipalvelujen ja hallinnon kustannusvastaavuuslaskelmat v. 2020–2022

Liite 2c. Alaikäisten tutkimus- ja hoito-osasto kustannusvastaavuuslaskelmat v. 2020–2022

Liite 3. Keskimääräinen toteutunut hoitopäivän hinta

Liite 4. Tutkimustoiminnan ja erikoislääkärikoulutuksen tulo- ja menoarvio vuodelle 2023

SUORITESUUNNITELMA VUODEN 2022 TALOUSARVIOEHDOTUKSEEN

Liite 1

29.3.2022/vh

		Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023	Suoritteen hinta 2023 euroa	Tuotot yhteensä 2023 euroa
Sairaansijat	lkm	288	288	297		
Käyttöaste	%	95,17 %	94,28 %	94,28 %		
MAKSULLISET SUORITTEET						
1.1. Väliöntä/henkilökohtaista valvontaa vaativat potilaat	vrk	2 334	2 555	2 555	697	1 780 835
1.2. Vaarallisen ja/tai vaikeahoitoisen potilaan alkuvaiheen hoito, 3 - 12 kk	vrk	5 200	5 475	5 475	628	3 438 300
1.3. Tutkimus- ja hoito-osastot	vrk	40 927	47 158	47 158	392	18 485 936
1.4. Pitkäaikaiskuntoutusosastot	vrk	43 662	39 238	39 238	318	12 477 684
1.5. Alaikäisten tutkimus- ja hoito-osasto (NEVA)	vrk	4 318	4 562	4 562	910	4 151 420
1.Hoitovuorokaudet	vrk yht.	96 441	98 988	98 988		40 334 175
2.1. Mielentilatutkimukset/Aikuisosastot	vrk	3 323	3 102	3 102	550	1 706 100
	lkm	52	45	45		
2.2 Mielentilatutkimukset/Alaikäisten tutkimus- ja hoito-osasto	vrk	277	110	110	910	100 100
	lkm	4	2	2		
2. Mielentilatutkimusvuorokaudet		3 600	3 212	3 212		
HOITO- JA MIELENTILAVRK:T YHTEENSÄ		100 041	102 200	102 200		
Ravintopalvelut						232 000
Puutarhatuotteet						77 000
Terapiatoiminnan tuotteet ja palvelut						23 000
Kiinteistöhoitopalvelut						30 000
TUOTOT MAKSULLISISTA SUORITTEISTA						42 502 375
Vuokrat asunnoista ja käyttökorvaukset						307 000
Vuokrat toimitiloista						30 000
Muut työsuoritukset ja muut toiminnan tuotot						170 000
TUOTOT YHTEENSÄ						43 009 375

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA VUOSINA 2021 - 2023

SAIRAALA YHTEENSÄ

23.2.2022/vh

	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
TUOTOT			
Myyntituotot	39 088 486	41 471 025	42 140 375
Muut tuotot	905 108	874 000	869 000
TUOTOT YHTEENSÄ	39 993 594	42 345 025	43 009 375
KUSTANNUKSET			
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 208 029	2 415 000	2 374 000
- Henkilöstökustannukset	31 088 034	33 080 000	33 432 132
- Vuokrat	2 907 660	3 336 000	3 511 000
- Palvelujen ostot	3 333 605	3 041 000	3 121 000
- Muut erilliskustannukset	227 155	264 000	323 000
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	39 764 483	42 136 000	42 761 132
KÄYTTÖJÄÄMÄ	229 111	209 025	248 243
- Tukitoimintojen osuus (THL:n osuus)	111 200	89 000	116 400
- Poistot	72 826	76 000	76 000
- Käyttöomaisuuden korot	0	1 000	1 000
- Vaihto-omaisuuden korot	0	1 000	1 000
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA YHTEENSÄ	184 026	167 000	194 400
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	39 948 509	42 303 000	42 955 532
Ylijäämä/alijäämä (tuotot - kokonaiskustannukset)	45 085	42 025	53 843

TUNNUSLUKU	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
Toiminnan tuotot	39 993 594	42 345 025	43 009 375
Kokonaiskustannukset yhteensä	39 948 509	42 303 000	42 955 532
Ali- tai ylijäämä	45 085	42 025	53 843
Ali- tai ylijäämä % tuotoista	0,1	0,1	0,1
Tuotot % kustannuksista	100,1	100,1	100,1

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA VUOSINA 2021 - 2023

AIKUISOSASTOT, TUKIPALVELUT JA HALLINTO

23.2.2022/vh

	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
TUOTOT			
Myyntituotot	35 123 436	37 270 945	37 888 855
Muut tuotot	903 397	874 000	869 000
TUOTOT YHTEENSÄ	36 026 833	38 144 945	38 757 855
KUSTANNUKSET			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 167 828	2 370 000	2 330 800
Henkilöstökustannukset	28 437 173	30 330 000	30 652 009
Vuokrat	2 639 545	3 061 000	3 233 000
Palvelujen ostot	3 282 096	2 989 000	3 068 000
Muut erilliskustannukset	225 016	254 000	315 000
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	36 751 658	39 004 000	39 598 809
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-724 825	-859 055	-840 954
- Tukitoimintojen osuus	102 282	82 000	107 000
- Poistot	72 826	76 000	76 000
- Käyttöomaisuuden korot	0	1 000	1 000
- Vaihto-omaisuuden korot	0	1 000	1 000
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA YHTEENSÄ	175 108	160 000	185 000
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	36 926 766	39 164 000	39 783 809
YHTEISKUSTANNUSTEN VYÖRYTYS ALAIKÄISTEN OS.	-1 029 584	-1 050 000	-1 074 000
KOKONAISKUSTANNUKSET VYÖRYTYSTEN JÄLKEEN	35 897 182	37 888 855	38 709 809
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSTEN JÄLKEEN	129 651	30 945	48 046

TUNNUSLUKU	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
Toiminnan tuotot	36 026 833	38 144 945	38 757 855
Kokonaiskustannukset	35 897 182	37 888 855	38 709 809
Ali- tai ylijäämä	129 651	256 090	48 046
Ali- tai ylijäämä % tuotoista	0,4	0,7	0,1
Tuotot % kustannuksista (vyörytykset ml.)	100,4	100,1	100,1

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA VUOSINA 2021 - 2023

ALAIKÄISTEN TUTKIMUS- JA HOITO-OSASTO

22.2.2022/vh

	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
TUOTOT			
Myyntituotot	3 965 050	4 200 080	4 251 520
Muut tuotot	1 711	0	
TUOTOT YHTEENSÄ	3 966 761	4 200 080	4 251 520
KUSTANNUKSET			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	40 201	45 000	43 200
Henkilöstökustannukset	2 650 861	2 750 000	2 780 123
Vuokrat	268 115	275 000	278 000
Palvelujen ostot	51 509	52 000	53 000
Muut erilliskustannukset	2 139	10 000	8 000
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	3 012 825	3 132 000	3 162 323
KÄYTTÖJÄÄMÄ	953 936	1 068 080	1 089 197
- Tukitoimintojen osuus	8 918	7 000	9 400
- Poistot	0	0	0
- Käyttöomaisuuden korot	0	0	0
- Vaihto-omaisuuden korot	0	0	0
OSUUS YHTEISKUSTANNUKSISTA YHTEENSÄ	8 918	7 000	9 400
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	3 021 743	3 139 000	3 171 723
YHTEISKUSTANNUSTEN VYÖRYTYS ALAIKÄISTEN OS.	1 029 584	1 050 000	1 074 000
KOKONAISKUSTANNUKSET VYÖRYTYSTEN JÄLKEEN	4 051 327	4 189 000	4 245 723
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSTEN JÄLKEEN	-84 566	11 080	5 797

TUNNUSLUKU	Toteutunut 2021	Arvio 2022	Tavoite 2023
Toiminnan tuotot	3 966 761	4 200 080	4 251 520
Kokonaiskustannukset	4 051 327	4 189 000	4 245 723
Ali- tai ylijäämä	-84 566	11 080	5 797
Ali- tai ylijäämä % tuotoista	-2,1	0,3	0,1
Tuotot % kustannuksista (vyörytykset ml.)	97,9	100,3	100,1

Keskimääräinen toteutunut hoitopäivän hinta

Hoito- ja mielentilatutkimuspäivät

Vuosi	Suoritteet (vrk)	Myyntituotot	Hoitovrk:n hinta, tot. ka.	Muutos
2010	102 150	35 930 488 €	351,74 €	
2011	103 113	36 373 054 €	352,75 €	0,29 %
2012	103 815	37 023 814 €	356,63 €	1,10 %
2013	100 479	37 524 006 €	373,45 €	4,72 %
2014	103 301	37 858 388 €	366,49 €	-1,87 %
2015	101 704	37 180 885 €	365,58 €	-0,25 %
2016	102 971	37 847 015 €	367,55 €	0,54 %
2017	101 608	36 628 343 €	360,49 €	-1,92 %
2018	101 837	37 133 052 €	364,63 €	1,15 %
2019	102 975	38 731 897 €	376,13 €	3,15 %
2020	101 601	38 590 727 €	379,83 €	0,98 %
2021	100 041	39 088 485 €	390,72 €	2,87 %
2022 (tuso)	102 200	41 471 025 €	405,78 €	3,85 %
2023 (TAE)	102 200	42 140 375 €	412,33 €	1,61 %

Taulukko 2. Hoitopäivät

Vuosi	Suoritteet (vrk) (pl. MTT-vrk:t)	Myyntituotot (pl. MTT-tuotot)	Hoitovrk:n hinta, tot. ka.	Muutos
2010	99 365	34 705 088 €	349,27 €	
2011	100 305	35 143 254 €	350,36 €	0,31 %
2012	100 487	35 569 755 €	353,97 €	1,03 %
2013	97 370	36 218 473 €	371,97 €	5,08 %
2014	99 841	36 411 874 €	364,70 €	-1,95 %
2015	98 906	35 852 831 €	362,49 €	-0,60 %
2016	99 966	36 436 600 €	364,49 €	0,55 %
2017	99 067	35 444 909 €	357,79 €	-1,84 %
2018	98 964	35 744 322 €	361,19 €	0,95 %
2019	99 511	37 007 527 €	371,89 €	2,96 %
2020	98 003	36 544 281 €	372,89 €	0,27 %
2021	96 441	37 042 039 €	384,09 €	3,00 %
2022 (tuso)	98 988	39 672 287 €	400,78 €	4,34 %
2023 (TAE)	98 988	40 334 175 €	407,47 €	1,67 %

Tutkimustoiminnan ja erikoislääkärikoulutuksen tulo- ja menoarvio vuodelle 2023

Tulo- ja menoarvio (euroa)		
1. Menot		
1.1. Budjettirahoitus (momentilta 330104) tutkimustyöhön		
Tutkijoiden palkat	263 725	
Muut tutkimukset	21 275	285 000
Budjettirahoitus (momentilta 330104) yliopisto-opetukseen		
50 % professorin ylilääkärin sivuviran palkkakuluista	41 753	
Lääkäreiden koulutukseen käytettävät kulut	3 247	45 000
	1.1., yhteensä	330 000
1.2. Tutkimus Hoitoresistentin ja klotsapiiniresistentin skitsofrenian neurobiologiasta		120 000
1.3. Effiski1 ja Effiski3 (Skitsofrenian tehokkaampi, yksilöllinen lääkehoito)		124 262
	Menot yhteensä	574 262
2. Tulot		
2.1. Budjettirahoitus tutkimukseen		285 000
Budjettirahoitus yliopisto-opetukseen		45 000
2.2. Sairaanhoidopiirin tutkimustoimikunnalta haettava rahoitus		120 000
2.3. Suomen Akatemialta saatava rahoitus Effiski-tutkimuksiin		124 262
	Tulot yhteensä	574 262
3. Ylijäämä/alijäämä		0